

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, April 7, 1982

Nr. 67

SALOSE PAĖMĖ BRITU KARO SANDELIUS

KUBA SUTIKTŲ PRADĖTI PASITARIMUS SU JAV

KUBOS ATSTOVAI GINASI, KAD JIE BET KADA BŪTŲ SIUNTE GINKLUS Į SALVADORĄ

HAVANA, Kuba. — Prieš dvi savaites buvo paskelbta žinia, kad sekretorius Haig buvo pasiuntęs vieną atstovą į Havaną, kuriam buvo pavesta išsikalbėti su Kubos atstovais dėl visos eilės klausimų, liečiančių pačią Kubą, Vidurio Amerikos valstyves ir Sovietų Sąjungą. To susitikimo metu Kubai buvo parodyta, ko ji negalės daryti.

Kubai labiausiai rūpėjo atnaujinti prekybą su JAV, tuo tarpu JAV nenori jos pradėti, kol nebus tinkamai sutvarkytas senų skolų reikalas. Dabartinė Kubos vyriausybė nusavė Amerikos bankus, lėndroves, farmas ir kt. JAV žino, kaip Sovietų ginklai plaukia į Kubą. Amerikiečiai taip pat žino, kad į Kubą atvežti ginklai plaukia toliau į pietus. Vargu JAV sutiktų leisti Kubai ginkluoti Vidurio ar Pietų Amerikos valstybes.

Kubos valdžia laukia pasitarimų.

James Hodge, Chicago. Sun-Times reporteris, praneša, kad aukštą Kubos vyriausybės pareigūnas, nenorįs minėti savo vardo, yra labai patenkintas, kad JAV atstovai rengiasi susitikti su atsakingais Kubos pareigūnais.

Jis užtikrina, kad dabartinė Kubos vyriausybė, ar josios atstovai, niekad nesieks ginklų į Salvadorą. Jis tvirtina, kad ir ateityje Kuba nesirėms siųsti ginklų į Salvadorą.

Kubos atstovai labai norėtų pradėti pasitarimus su JAV prekybos reikalais. Kubai reikalingos įvairios mašinos arba jų dalys. Kuba turi didoką nevertojamų mašinų kiekį, kurioms neturi atsarginių dalių. Bet, svarbiausia, Kuba norėtų pirkti Amerikoje gaminamus vaistus. Jie reikalingi Kubos ligoniams, ne tik tai pačioje Kuboje, bet ir įvairiose Afrikos vietose.

BREŽNEVAS PAĖMĖ ŽIEMOS ATOSTOGAS

MASKVA, Rusija. — Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras paskelbė, kad Brežnevas ne ligoninėje, o savo "dačoje" praleidžia žiemos atostogas. Iki šio meto buvo kalbama, kad Brežnevas Taškente išties širdies smūgis, jis ten nepajėgęs baigti savo kalbos kovo 25 dieną. Vietiniai žmonės manė, kad

EINSTEINO APSKAIČIAVIMAI NETIKSLŪS

TUCSON, Ariz. — Arizonos universiteto profesorius Philip Goode ir Henry Hill tiksliai nustatė, kad fiziko Alberto Einsteino apskaičiavimai yra netikslūs. Einsteinas priėjo išvados, kad tolimesnių daigaus kūnų apskaičiavimai yra reliatyvūs. Jis apskaičiavo, koks tas reliatyvumas yra.

Iki šio meto tie reliatyvumo apskaičiavimai buvo gana tikslūs ir teko pripažinti, kad Einsteino reliatyvumo teorija buvo visiškai teisi. Dabar šie du profesorius, tyrinėdami Merkurių skriejamą savo orbita, priėjo išvados, kad Einsteino teorijoje yra 1% klaidos. Atrodo, kad klaida nedidelė, bet vis dėlto tai yra klaida. Šiuo dviejų profesorių apskaičiavimus patvirtino absolventas Randall Bos, kuris kartu su jais vedė tyrinėjimus apie Saturną.

Antradienį profesorius Dublin, Airijoje, išdėstys savo atradimus Karališkajai Astronomijos Draugijai.

APSUKRUS ADVOKATAI VARGINA PROKURORUS

WASHINGTON, D.C. — Visi žino, kad John W. Hinckley Jr. pašovė prezidentą Reaganą. Jis sužeidė kitus asmenis, bet iki šio meto pasikėsintojas dar nepatrauktas teisman už bandymą nužudyti prezidentą.

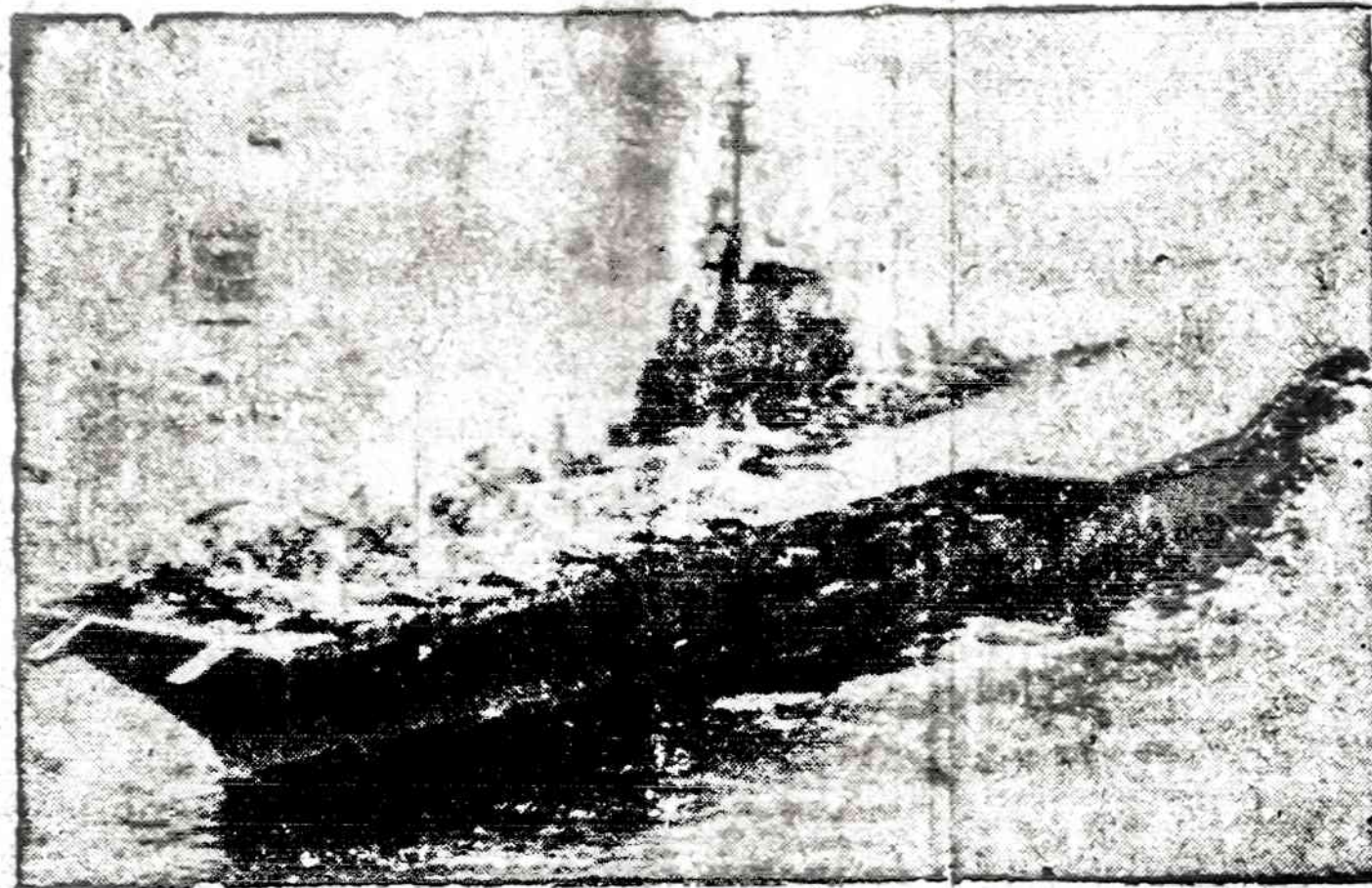
Hinckley paleko į apsukrų advokatų rankas, kurie eina iš vieno teismo į kitą ir jau ištisus metus atidėlioja bylą. Prokuroras suimta Hinckley apklausinėjo apie pasikėsinimą prieš prezidento ir kitų žmonių gyvybę. Advokatai nori, kad prokuroras pirma kreiptųsi į Aukščiausiąjį teismą ir prašytų nustatyti, ar prokuroras turi teisę naudoti to apklausinėjimo metu gautas žinias dabartinėje byloje. Prokuroras pareiškė, kad jis, advokatai kamuoja, jau praleido ištisus metus ir dar neužvedė bylos, tuo tarpu jis turėjęs tai padaryti.

Jie klausosi paskutinių Brežnevo įsakymų partijos nariams, bet dabar jie žino, kad Brežnevas pasitaisys, nes jis pradėjo žiemos atostogas.

Brežnevo "dačo" saugo enkavedistai. Jie saugo visus miškelius, vedančius į vasarvietę, ir aplinkui esančias tvoras. Prie Brežnevo namo niekas nepriartės.

Andrejus Gromyka, ištikimiausias Brežnevo draugas, pranešė žinią, kad Brežnevas neserga, bet atostogauja. Tokiu būdu bus galima jį ilgiau valdyti išlaikyti.

Brežnevas pasitiki naujais maršalais Rusijai valdyti, o kraištui valdyti pasitiki Gromyka.

Didysis britų lėktuvnešis iš Portsmouth vakar išplaukė į pietų Atlantą, kad įtikintų Argentinos karinius skubiai išsikraustyti iš Falkland salų.

ERDVIŲ BIUDŽETUI REAGANAS PRAŠO 6.6 BILIJONO DOLERIŲ

ATEINANČIAIS METAIS ERDVELAIVIS BUS PAGRINDINIS JAV APSAUGOS GINKLAS

HOUSTON, Tex. — Ateinantiems metams prezidentas Reaganas prašys Kongresą paskirti 6.6 bil. dolerių krašto apsaugos reikalams.

Ateinančiais metais dar bus labai svarbi sena saugojanti kariuomenė, Amerikos aviacija, laivynas, šarvuotai ir kiti įvairios rūšies ginklai, bet pamažu didžiausiu gynybos įrankiu taps "Kolumbijos" tipo erdvėlaiviai, kurie pakils kaip atominės rakėtos, skries kaip erdvėlaiviai ir nusileis kaip patys moderniausi lėktuvai.

Be "Kolumbijos", yra dar trys erdvėlaiviai, kurie gali pakilti kartu su ja į erdvę, ar gali pakilti atskirai. Ne tik pakilti, bet ir nustatyti laiku bet kur nusileisti.

IZRAELIS NAIKINS TERORISTŲ ŠAKNIS

TEL AVIVAS. — Izraelio užsienio reikalų ministras Šamiras pareiškė, kad dabar Izraelio vyriausybė išnaikins su šaknimis palestiničių teroristų organizaciją, kuri praėitą savaitę Paryžiuje nužudė Izraelio diplomatą Jakovą Barsimantovą.

Ministeris Šamiras tvirtina, jog Barsimantovą nužudė palestiničiai teroristai, pradėję savo darbą Libane. Barsimantovą kurį laiką dirbęs Libane ir ten jis gavo progos arčiau pažinti teroristų organizacijos šaknis. Todėl teroristai prieš jį gyvybę bandė ne kartą pasikėsinti ir lik laukė progos jį nužudyti, kad nebūtų plačiau atskleista teroristų veikla. Izraelitai neįsitergė teroristams laisvai veikti ir nuo dabar atnaujintu ryžtu bandys naikinti teroristų veiklą nuo pat šaknų.

Premjeras Toporovas dabar daro svarbiausius sprendimus, bet Gromyka daro Sovietų valdžios sprendimus.

Nauji JAV erdvėlaiviai pakeis visą krašto apsaugos sistemą.

SNIEGAS UZVERTĖ, BET NEUZTROSKINO

TRUCKEE, Cal. — Prieš penkias dienas nuo kalno pašlaitės nukrito labai didelis sniego luitas, užvertė kelis žmonių ir jį užtroškino.

Daugelis manė, kad sniegas užvertė ir užtroškino 22 metų Anną Marią Conrad, kuri buvo kartu su grupe. Bet taip nebuvo, nes po penkių dienų pavyko ją rasti dar gyvą. Prie jos rastos Bernie Kingerly lavonas.

Buvo nustatyta, kad panele Conrad nebuvę labai stora sniego užvertė. Nesuapaudęs sniegas, nors ją apklojo, vis tiek leido jai kvepuoti ir tas oro kiekis ją apsaugojo nuo mirties. Jos galva buvo apdaužyta, akys pamėlynavusios, bet kai ji buvo nuvežta į ligoninę, tai surasta, kad ji pilnai pasveikė, nors pastebėta, kad šaltis paveikė jos kojas. Per tas penkias dienas ji nieko nevalgė, ir tik gerė ištirpusį sniegą.

BRITŲ LAIVAI UZTRUKS DVI SAVAITES

GIBRALTARO UOSTAS. — Britų karo laivai pirmadienį išplaukė iš Portsmouth uosto. Kiti karo laivai vakar išplaukė iš Gibraltaro, pasiėmę karo medžiagos, stovėjusias Gibraltaro uostuose.

FRANCIS PYM — NAUJAS UŽSIENIO SEKRETORIUS

LONDON, Anglija. — Lordui Carrington atsakius teliui eiti užsienio reikalų sekretoriaus pareigas, premjerė M. Thatcher toms pareigoms paskyrė 60 metų amžiaus Francis Pym.

Paaiškėjo, kad Pym yra buvęs britų krašto apsaugos sekretoriumi. Jis labai gerai susipažinęs su britų žemėmis, kolonijomis, valdomomis sritimis ir salomis.

Sekretorius Carrington buvo paklaustas, ar šis atsistatydinimas yra paskutinis jo politinės karjeros žingsnis.

O ką jūs manote? — paklausė Carrington. — Esu jau 62 metų amžiaus, senas žmogus, užtenka. Man jau negalima tikėtis dar kitai karjerai. Klaida padaryta — ir užtenka. Bet didžiausią klaidą padarė Argentinos kariuomenės vadai. Jiems visa tai gali brangiai kainuoti.

SIUNČIA Į FALKLAND SALAS DAUGIAU ARGENTINOS KARIŲ

ARGENTINIEČIAI YRA PASIRUŠĘ GINTI SALAS NUO ATPLAUKIANČIŲ BRITŲ KARO LAIVŲ

BUENOS AIRES. — Argentinos kariuomenės vadovybė, patyrusi, kad britai siunčia į pietų Atlantą žymiai daugiau karo laivų, negu pradžioje buvo pranešta, ir kad tie laivai yra žymiai geriau pasiruošę kovai, nutarė siųsti į Falkland salas žymiai daugiau karių, negu pradžioje jie buvo planavę.

Oficialiai pranešama, kad Malvinų salas užėmė Argentinos mariniai ir kad salų gynybai vadovauja gen. Mario Menendez. Pirmadienį buvo užimtas dar vienas britų karo medžiagos sandėlis ir sandėlių saugojusieji britų kariai. Britai pasiruošę sandėlių ginti, bet kai įsitikino, kad negalės apginti nuo tokio didelio argentiniečių skaičiaus, tai britai pasidavė nelaisvėn.

Dabartiniu metu Argentinos mariniai kontroliuoja visas Falkland salas. Argentiniečiai lėktuvais ir transporto laivais siunčia daugiau karo medžiagos. Argentiniečiai yra įsitikinę, kad jiems pavyks palaikyti nuolatinį ryšius su žemynu ir kad nuolat galės į Falkland salas siųsti karo medžiagą, maistą ir kovoti norintį jaunimą. Argentiniečiai yra pasiryžę užkirsti kelią į Falkland ir kitas salas britų karo laivams.

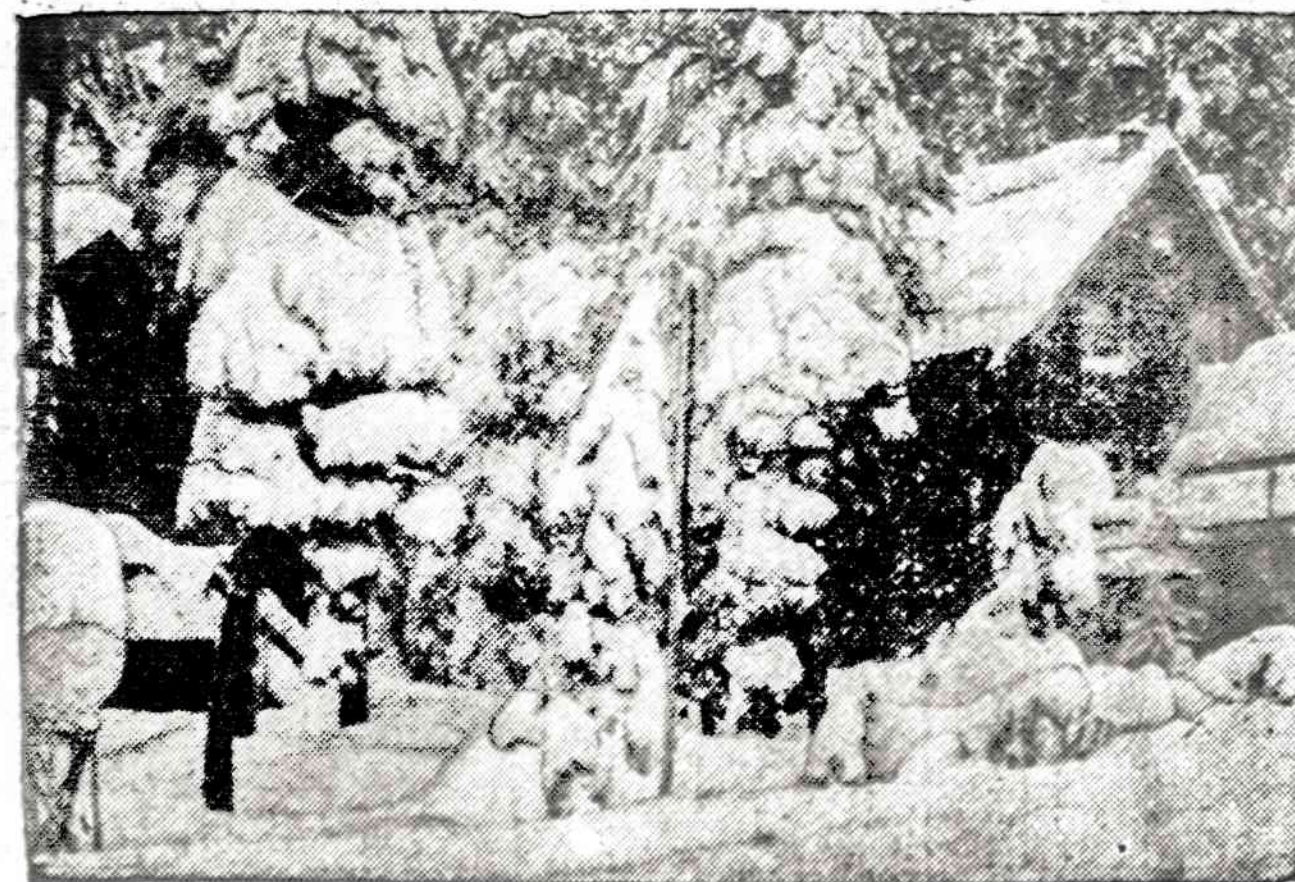
LONDONAS, Anglija. — Praeitą šeštadienį ir sekmadienį Anglijos sostinėje buvo didelė konferencija dėl Falkland ir kitų britų salų likimo. Britų žvalgyba turėjo žinių, kad Argentinos kariuomenės vadovybė ruošia ekspediciją į Falkland salas, bet valdžia nieko nedarė.

Lordas Carrington, britų užsienio reikalų sekretorius, paklausė poros savo patarėjų, kurie nemanė, kad Argentinos vyriausybė imsis karo žygio, kurių piličiai.

Britų vyriausybė ragina įsibrovėlius išsikraustyti iš Falkland salų. Jeigu neišsikraustys, tai jie bus priversti išsikraustyti.

Antradienį aukso ucinėja kainavo \$336.

Stanley uoste buvo užmušti penki Argentinos kariai.

Kalifornijos kalnuose nukrito didelis sniego luitas, užvertęs penkis slidinėjimo centro tarnautojus. Viena užverstoji išsigelbėjo, kai ties galva buvo likęs tuščias sniego tarpas.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Deito DON PILOTAS

Magaryčios

Kai mergina vaikui kerta į žandą, tai reiškia, kad ji tave myli.

Garsusis 20-to šimtmečio dailininkas Picasso grovė realybę ir kūrė naują. Juk ir klaida yra realybė.

120.000 amerikiečių yra 100 metų amžiaus.

Mūsų civilizacijos laikais siūloma vartoti nuo kulčių saugojantį žaketa. O kaip su galva?

Šalis, be demokratijos, be kapitalizmo, be Dievo ir be žmogaus sąžinės laisvės, — nihilizmo šalis.

Jeigu tave kas neteisingai apskundė, privalai į skundą reaguoti. Kitaip skundėjas bus feistas

„Akis už akį, dantis už dantį“ — sako šv. Raštas. Bet kaip to vagies nepagavęs išlupsi jam dantį ar akį?

Jeigu miške pasklydai šauk. Tavo balsas atsilieps.

Don Pilotas

DABAR KITAIP...

Vienas sovietų partinis agitatorius pasakė Vilniaus fabriko darbininkams:

— Seniau, kai darbininkas susižeisdamas, tai jį sunkiau, negu pati žaizda kankino mintis, jog jis nukentėjo kapitalistinėje įmonėje. Dabar kiekvienas darbininkas sutinka sužeidimus ir didesnius sužalojimus ramiai ir net su pasitenkinimu, nes jis žino, kad tas fabriko, kuriame įvyko nelaimė, yra valstybės nuosavybė.

Taip darbininkai turi dabar būti „ramūs“, nes nusiskundimai atnešę jiems didesnę nelaimę už susižeidimus!

NAUDINGA APYSAKA

Prancūzų rašytojas Henri Troyat pasisakė gavęs nuo vienos skaitytojos sekancio turinio laišką:

„Tamsta esi mano mėgiamiausias“

sias rašytojas. Kiekvieną vakarą skaitau vieną jūsų apysaką „Ki neužmiegu“.

PALYGINIMAS

Žmona į vyrą:

— Tu primeni man lėktuvą.

— Kodėl?

— Nes iš tavęs nėra jokios naudos ant žemės.

PARINKTOS MINTYS

— Kas yra intelektualas?

— Tai žmogus, kuris įeina į knygyną, nors ir lauke nelyja.

DVEJOPOS RČSIES MADOS

Žmona klausia vyrą:

— Idomu būtų patirti, kokios mados pasirodys ateinančiame sezone?

— Galia tau paaiškinti. Bus dvejospos rūšies suknelės tokios, kurios tau nepatiks ir tokios, kurių tu negalėsi nusipirkti.

Seni ir nauji simboliai

Anūpas kreipiasi į savo kaimyną Bałtramiejų:

— Kodėl tu laikai pakabines prie durų automobilio padangą?

— Ji atneša laimę!

— Tu suklydai, bičiuli! — nusijuokė Anūpas. — Laimė atneša pasaga!

— Nuo to laiko, kai automobiliai užėmė arklių vietą, pasaga gali pavaduoti padangos! — atsakė Bałtramiejus.

PASIGYRIMAS

Vienas anglų didžiūnas pradėjo girtis savo kilmę, primindamas, kad jo giminė yra labai sena. Viena ponitė, nusijuokdama, paklausė:

— Ar tik tamsta nenori pasakyti, kad jūsų pranokėjai yra buvę Nojaus Arkoje?

— O ne! Mano pranokėjai turėjo nuosavą laivą.

GOETHES SĄMOJUS

Kai kartą garsusis vokiečių poetas Johann Wolfgang Goethas vaikštinėjo Weimaro parke, tikėlyje, kuriantė tegalėjo praėti vienas žmogus, susitiko prieš jį ateinantį savo didžiausią kritiką. Kritikas jam riktėlėjo:

— Niekuomet nepasitraukiu iš kelio kvailiams.

— O aš tai atvirkščiai — vi suomst, — atsiliepė Goethe ir pasitraukė iš takelio į soną.

— Ar vakarykštės dienos iškai

TIKRAS GALVOSČKIS

Senas gydytojas: — Išgydėsi pacientą, tai ko dabar spieji dar rūpinies?

Jaunas gydytojas: — O aš rūpinuos dėl to, kad negaliu atspėti, kurie iš duotų jam vaistų jį pagydė.

NUSISKUNDIMAS

Dviejų jaunų moterėlių pasikalbėjimas:

— Vyrai yra labai žiaurūs, — skundžiasi viena jų.

— O kas tokio blogo atsitiko?

— Aš prašiau Jono, kad nusipirktų man automobilį Velykoms, o jis man pasakė, kad turėčiau pasitenkinti savo gražiomis kojytėmis.

FIZIKOS PAMOKOJE

Mokytojas: — Ir taip matome, jog elektros srovė yra kaip žaibas. Bet, kas iš jūsų galėtų pasakyti koks yra tarp jų skirtumas?

Mokinys: — Žaibas nieko nekainuoja, o už elektros srovės reikia mokėti pinigų.

Praktiškas patarimas

— Jūsų žmona turės daugiausiai judėti.

— Taip, pone daktare, bet ką aš galiu daryti, jei ji neiškelia kojos iš namų?

— Tik duok jai pinigų naują suknelę ar skybėlaitį nusipirkti ir ji tuojau išsibėgioti į įvairias krautuves.

Išpildė įsakymą

— Kol aš stūgįsiu, tai kiekvieną dieną ant šviežiai sudėtų kiaušinių vis užrašyk datą, — išvažiudama šeimininkė sako tarnaitėi.

Kai už savaitės šeimininkė sugrįžo, ant visų kiaušinių buvo užrašyta: „Šiandien“.

Blegas elgesys

Motina: — Kodėl tu užgavai savo sesutę?

Jonelis: — Nes mes žaidėm. Adomą ir levą, o jinai, vietoje mane gundyti su obuoliu, pati jį suvalgė.

Paukščių parduotuvėje

— Aš norėčiau pirkti vieną tu papūgą, kuris yra lango.

— Galia parduoti, bet tik abi drauge.

— O kodėl?

— Viena kalba tik ispaniskai, o kita yra jos vertėja.

KAVINĖJE

— Kelneri, ši arbata yra nesvari!

— Nėra taip, ponuli. Arbata yra švari, tik stiklos yra suteptos.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Ar aš nesakiau, kad elgiu ir vartojamų prekių kainų kėlimas veda prie bankroto. Chicagos transportas vėl grąsina judėjimą sustabdyti dėl pinigų stokos. Vėžimos bilietų pakėlė iki vieno dolerio, o dabar vėl reikia kelti. Kada gi bus galas?

— Matai, tėve, ne tik darbininkams reikia algas mokėti, oet ir tarnautojams, kurių šeimynė yra plati... o patarnavimas labai mažas.

— Kodėl seniau, sakysime, kai miesto mėtui Richard J. Daley, viešpataujant nė šio nelojo, kad Chicagos miestui pinigų trūktų?

— Matai, tėve, kur didelės pajamos, ten didelės ir išlaidos. Tai infliacija. Žinai, kas yra infliacija?

— Žinau. Tai yra išpūtimas, panašiai, kaip mašinos padanga reikia pripūsti oro.

— Taip ir ekonomijoje. Jeigu už griuvantį namą prašo \$75,000, tai, žinok, pinigus meti į balą. Nusipirkęs tokį ar panašų pasenusį namą, prarasi pinigus. Jeigu banke turi \$100,000, tai kas metais jų vertė mažėja, infliacijai plintant.

— Aš, Maiki, nesuprantu tavo filosofijos. Tai kaip dabar įeina? Mano kaimynas prieš porą dešimtmečių pasistatė naują namą už \$9,000, o dabar pardavė, gaudamas \$40,000. Tai gi, jis uždirbo \$31,000!

— Teisingai. Bet žinok, kad „išpūsti dolerį“ iki padangų labai neskalsūs. Tenka daugiau išleisti negu gauti. O kas neturi ko gauti, turi badauti...

— Aš tą žinau, bet pasakyk man, kada bus tokiai betvarkei pabaiga?

— Atsimeni, tėve, 1929-sius metus? Atsimeni kokia buvo pabaiga? Kraštas atsidūrė bankrote. Visi bankai užsidarė, fabriškai sustojo veikė. Man rodos, kad ir tu, tėve, Dorchester gatvėje Bostone stovėjai eileje, laukdamas sriubos dubenėlio milijonieriaus (neatsimenu jo pavardės) valkatoms įsteigtoje hotelyje.

— Vis dėlto tada buvo geresni laikai. Nueidavau ir aš ten pa-valgyti. Už 1 c. gaudavau vieną donatą, o už 2 c. kavos puodelį. Ateidavo ir vienas laikraščio leidėjas nuo Broadway užkapti. Bostone buvo kelios garo pirtys: viena prie Thomas Barko, o antroji, lietuvių mėgiamoji, Dorchester gatvėje. Už 15 c. galėjai maudytis nors visą naktį. Be to, pirtyje buvo galima ir silkės ugksti, alaus kiek tik nori. 5 c. didžiausias bokalas... Ot, buvo geri laikai!

— Taip, buvo, bet sugrįvo. Tada dar elektros ne visuose namuose žmonės turėjo. Reikėjo dūjinę šviesą naudoti. Jėjęs į kambarį, turėjai degtukų įkloti ir knatą uždegti. Gatvės buvo akmenimis grįstos. Eida-

mas ne kartą kojas nusimuš, už akmenis užkliuvęs...

— Bostone mes turėjome linksmas dienas. Su arišiuokais pasipešdavome prie Broadway ir East Dorchester gatvių. Arišiai mus pravardžiudavo fūganais, o mes irgi ne pėsti. Vakare susitinkdavome prie sankryžos ir laukdavome arišiuokų. Kai jie būriti atėdavo, tai mes išsitraukė guminius vamzdžius, kad pildavome jiems per galvas, tai išlaktydavo, kaip blusos ir buvo ramu.

— Tu, tėve, nukalbėjai ne tą, apie ką mes pradėjome kalbėti.

— Matai, Maiki, tada buvo geresni laikai. O paskui viena krizė, dabar kita, dar blogesnė. Kas čia darosi? Pinigų yra ir pinigų nėra.

— Nesirūpink, tėve. Mums užteks to, ką turime, o paskui tegul nors ir dangus griūva nuo atominių bombų.

— Bet rusikai bijo kombų; bijo pradėti tik kitus gąsdinti.

— Savijudybės nekas nenori, tėve.

— Tai lik sveikas.

PASIRINKIMAS

Du valdininkai kalbasi tarpusavyje:

— Jeigu turėtum pasirinkti, kuom norėtum būti: plikagalviu ar idiotu?

— Tur būt idiotu, nes mažiau metasi į akis.

GEROS YPATYBES

— Kodėl jūs taip įvertinate Wagnerio muziką?

— Nes jo kompozicijas galima girdėti ir tuomet, kai klausytojai garsiai šneka tarpusavyje...

Visi patarnavimai

— Tas maistas visiškai sugedęs, — sako restorano lankytojas padavėjui.

Padavėjas ramina:

— Nesvarbu: Grela yra gydytojas, skersai gatvę vaistinė, o už kampo — laidotuvių įstaiga.

JI NERA KALTA

— Klausyk, Antanai, rytoj su eis 20 metų nuo mūsų apsiavedimo. Ar nertikia paplauti vištą?

— Gerai, brangioji, bet argi višta yra kalta už tai?

AIŠKI PRIEZASTIS

Gatvėje atkakliai kumščiojasi du vyrukai, o netoliese jų stosis berniukas visa gerkle šaukia:

— Tėveli, tėveli!

Praeinantis keleivis tuo įvykiu irgi susijaudinęs, klausia to bernuko:

— O kuris iš jų yra tavo tėvelis?

— Nežinau. Jiedu ir kumščiojasi dėl to.

VENGRŲ POLITINĖ PASAKAITĖ

Autorius žemiau pateiktos pasakaitės yra vengrų satyrikas Gabor Dudnai. Ją čia spausdinam kiek sutrumpintoje formoje.

Žvėrys susirinko svarbiam reikalui — išsirinkti karalių. Oalykas atrodė paprastas, bet čia tuojau pasirodė, jog taip nėra. Įvairūs pasiūlymai susilaukdavo aštrios kritikos.

— Zirafai!

Perdaug išdidi. Į viską žiūri iš aukšto.

— Karvė!

— Dogmatiška. Vis tą patį gromuliuoja.

— Varna!

— Pesimistė. Nuolat krančia.

— Papūga!

— Dviveidė. Kartoja ką kiti pasako ją.

Ir taip žvėrys joku būdu negalėjo susitarti, iki nepasirodė liūtas, kuris subaužė taip smarkiai, kad drebulys visiems perbėgo per pečius.

Ir štai dėl to liūtas vienbalsiai buvo išrinktas karaliumi.

Nesunku suprasti, jog ši pasakaitė taikoma dabartiniam Vengrijos valdovui Kadarui, kuris pateko į tą vietą teroro priemonėmis.

GALI VISKŲ ATSTIKTI

Paryžiuje, į mažą krautuvėlę įeina elgeta. Savininkas yra užimtas suvedimu sąskaitų ir prašo kiek palaukti. Elgeta ilgokai pastovėjęs, neramiai paklausia:

— Jau stoviu veik pusę valandos. Kaip ilgai dar užtruksite?

— Lukterėk dar truputį. Baigus sąskaitas gal pasirodys, jog eisime kartu elgetauti...

ISPEJIMAS

Vienas amerikiečių žurnalas pastebėjo: „1980 metais Jungtinėse Amerikos Valstybėse jau bus 20 milijonų automobilių. Taigi, jeigu nori pereiti skersai gatvę, tai pereik dabar, nes vėliau nebūs įmanoma.“

NEĮMANOMAS DALYKAS

Vilniaus miesto archyve yra užsilikęs raštas, datuotas 1661 m. sausio 25 d., kuriame Lietuvos pašto išvedžiojas skundžiasi, kad Brandenburgo valdovas trukdė jam kelione, neleidamas laisvai pervažiuoti tą kraštą ir tuo būdu lauzydamas tarptautinę teisę — „Jus gentium“.

Kartais netgi pasitaikė aplėšimų. O visa tai atsitikdavo daugiau negu prieš 300 metų.

Į ABI PUSES

Žmona į vyrą:

— To daugiau negaliu pakęsti. Vaziuoju pas mamą. Duok man 100 frankų!

— Bet juk bilietas kainuoja tik 50 frankų...

— O atgal?

ATSARGUMAS

— Jūs turite gerą tarnaitę, bet kolėl apie ją taip blogai kalbate?

— Mat, nenoriu, kad kaimynai paviliotų ją iš manęs.

Viena ponitė klausia kitos:

— Turi vyrą ir vaikų. Ar jie yra laimingi su tavim?

— O kam dar klausai? Tegul jie pabando nebūti laimingais!

ISTORIJA PASIKARTOJA

Daug girdime nusiskundimų pašto patarnavimu šiais laikais. Bet tai nėra naujenybė. Panašų skundų nuolat buvo girdima ir praity.

GERIAU ĮVERTINSIME

Ne veltui sakoma, jog nėra to blogo, kas neišėtų į gerą. Pergvenę žios žiemos didelių šalčių, mes daugiau pasidžiaugsime ateinančia šilta vasare.

Motinos meilei nei kalnai, nei jūros kelio nepastoja.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

EMIGRANTAS APIE SOVIETŲ MENĄ

Gregory Portnov, meno istorikas, kritikas ir mokytojas, gimė Kieve. Per 40 metų redagavo žurnalą ir parašė daugiau kaip 1.000 straipsnių ir daug knygų. Jis žino daug apie didžiuosius dailininkus, nes jis pats esęs meno kritikas, žinomas ir Vakaruose. Bet jis paliko Sovietų Sąjungą dėl antisemitizmo Sovietuose. Žydų Federacijos ir draugų pagalba, prieš ketverius metus apsigyveno Chicagoje. Portnovas turėjo progos atskleisti savo patyrimus Sovietų Sąjungoje. Chicago Sunday Tribune įdėjo jo interviu su meno kritiku Antner.

Jam (Portnovui) sunkiau buvo su anglų kalba tiksliai pradžioje. Dabar pramonės ir anglų kalbos. Tad jis rengiasi rašyti apie ką geriausia žino ir jis rašo ukrainiečių "Art Digest", kuris leidžiamas Filadelfijoje, taip pat jo straipsniai pasirodė "New Russian World" laikraštyje. Už ilgą straipsnį, kurį parašė trumka mėnesį laiko, jis gautų 25 rublius, gi čia jam duotų 300 dolerių.

Būtų apgailėtina padėtis, jei kas drįstų aprašyti visą Rusijos meno istoriją, nuo pradžios iki revoliucijos metų ir apie propagandinį socialistinį realizmą. Nelegali vadinamas nekonformistinis menas, kuris šiandien veikia Sovietijoje.

75 metų amžiaus Portnovas viską atsimena. Vieną popietę jis papasakojo apie Sovietų represijas. Pati valdžia parenka ką reikia į parodą statyti — nuo miestų iki provincijų visoje respublikoje. Dailininkų studijos esą valdžios žinioje, nes valstybė yra vienintelė menininkų rėmėja. Ji duoda jiems užsakyms, nurodo darbo formą. Tada administratoriai, paprastai meno vertės nežinantieji, siunčiami pažūrėti, kas yra daroma ir kas padaryta. Jeigu jiems nepatinka, ką jie mato, kontraktą panaikina.

Oficialiai pripažintas menas esti sausas, bejausmis, parduodamas krautuvėms, kurias tvarko Meno Fondas. Dailininkai neturi specialių privilegijų, lygiai taip, kaip vokalinio meno atsto-

vai. Bet kai kurie yra svarbūs kūrybiname darbe, nes turtin-gieji asmenys, pvz., profesoriai, akademikai, kolektojai jų tapybą, ypačingai grafiką. Kūrybin-gieji dailininkai yra skirtingi, sako Portnov. Jie galvoja vie-naip, tai negali galvoti kitaip. Jie dirba tik sau. Nekonformis-tai užsakyms negauna, bet kar-tais gauna ir oficialių darbų. Aš mačiau daug nelegalaus nekon-formistų darbų studijose. Su-prantama, lokie negali parodose pasirodyti su savo darbais.

Kartą buvo surengta nekon-formistų paroda lauke prie Maskvos. Policija ir slaptoji saugumiečių tarnyba atvyko su buldožeriais, viską sugadino ir sunaikino... Dailininkai protes-tavo, bet valdžia nekvepė į tai dėmesio. Valdžia leido vienam abstrakto skulptoriui ruošti pa-rodą didelėje salėje. Nebuvo viešo parodos atidarymo, tiksliai Chruščiovas ir jo artimieji at-vyko. Chruščiovas griebė skulp-torių už pakarpas ir pradėjo bartis, grąsindamas ištrėnimu ir areštu. Tuo paroda ir pasi-baigė.

Prieš revoliucijos laikus buvo daug menininkų organizacijų, net vakariečius įskaitant tose sąjungose. Visi dirbo laisvai. Nuo 1925 m. Sovietai pradėjo tikrinti kūrybos davinius. Pir-miausias taikiny buvo paleistas Proletariato Kultūra, partijos sudaryta, kad menininkai stūdi-juotų tapybą, grafiką, dramą ir literatūrą, profesionalams vado-vaujant. Taryba buvo Maskvoje, skyrė — visur.

Daug žmonių pabėgė į užsienį, o likusios organizacijos oficia-liai likviduotos, bet neoficialiai egzistuoja.

Partija suorganizavo sąjungą iš "proletariato" dailininkų, ra-šytojų, kompozitorių, kurie pra-dėjo administruoti kultūrinius dalykus. Bet kilo protestų. To-liau buvo bandyta suvaržyti ad-ministravimą ir ideologinę kon-trolę nebuvo efektinga iki 1964 metais, t.y. tais metais, kai įvy-ko Sovietų Rašytojų Pirmasis Kongresas, kuris nutarė priimti Socialistinį Realizmą, sako G. Portnovas.

TITANAS

Venera

Sovietų Sąjungoje menininkų gyvenimas labai sudėtingas, o kritikams dar blogiau. Menas turįs atstovauti revoliucinei dvasiai.

"Mano nuomone, šis metodas nėra tinkamas, nes varžo kūrejo laisvę, varžo iniciatyvą ir slabdo bendrą pažangą", sako Portnovas.

D. P.

PATIKSLINIMAS

Kovo 26 d. Meno žinių skyriuje buvo paskelbta, kad a.a. dail. Zenono Kolbos 10 metų mirties sukakties proga, Čiurlionio Galerijoje, Inc., bus įskabin-ta keletas jo kūrybos darbų pa-tuotų tapybą, grafiką, dramą ir literatūrą, profesionalams vado-vaujant. Paroda atidėta rudeniui, kai bus minima Č. G., Inc., 25

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

MARMOS BYLOS DOKUMENTAI

(Tęsinys)

2. Aptariant R-nės G. Teismo sprendimo "C" dalį, kuriame paliečiamas šios bylos pagrindinis klausimas, t. y. man kaltinimas, jog, aš būk tai, neteisingai visai puolė šaulė V. Urbonienę, pasisakau sekanti:

a) Keista, kad R-nės Teismas savo sprendime išties puslapi pažymėję ir parašę nestatutinių motyvavimų dėl mano baudos įgalavimo, o apie patį mano pagrindinį tariamą nusikaltimą — dėl ko aš iš viso baudžiamas ir dėl ko šis nubaudimas — yra to teismo palaikomas, visa tai su mase tik 6 eilutėse,

b) Šioje "c" dalyje R-nės G. Teismas neįrodė, nemotyvacė ir nepaaiškino, kodėl, kaip ir dėl ko mano straipsnis "visiškai ne atitinka tikrovę". Ar šaulė V. Urbonienė iš viso buvo Lietuvoje? Aišku, kad buvo, nes ji pati savo laiske Draugei (1981 m. sausio 31 d.) tą pripažįsta. Ar ji turėjo pokalbius su (kad ir su nepažįstamais) vietiniais pareigūnais.

Taip, turėjo, nes ji tą patį savo laiske Draugei prisipažįsta, kad (vyko paprastas draugiškas pasikalbėjimas, kurį Matulevičiūtė vėliau įdėjo į "Gimtąjį Kraštą"). Ar ji kalbėjo apie su-nų ir jo nelemtą darbą? Taip, kalbėjo, nes ji pati mini tą savo laiske Draugei, o sovietų korespondentai detalai aprašė ką veikė sūnus. Ar ji kalbėjo apie dukrą ir jos būk tai, nelemtą darbą? Taip, — ji pati prisipažįsta laiske ir "Gimtajame Krašte", tiksliai aprašomas dukters dar-bas, o mes visi žinome, kad taip yra. Ar ji važiavo su komunisti-ne, taip vadinama "pažangiųjų" Vilniečių grupe, kas iš viso ne-dėra šaulei?

Taip. Ji važiavo ir ji to nesie-dienį ir trečiadienį. Įėjimas ne-mokamas.

ina, nes jai "buvo pigiau ir laisviau".

Tad, kur yra mano šmeižimai ir kur bei kuom: aš galiu būti ap-kaltinamas? Mane už tai reikė-ty pagirti, o šaulė Vandą Urbo-nienę nubauti arba įspėti už bendravimą su komunistais, jų pareigūnais, už susidėjimą su mūsų lietuviais komunistais "vilniečiais", už šio krašto san-tvarkos šmeižimą ir komunisti-nės santvarkos gyrimą. Reikia logiškai prieiti išvados, jog jei yra įrodoma, kad ji turėjo bet kokius pasikalbėjimus ir net pati prisipažįsta apie ką kalbė-jo, tai ji galėjo padaryti ir kitas pastabas, nes jei nebūtų jokio pagrindo ar bazės, viko to nebū-tų. Todėl ir šioje "C" dalyje šios R-nės Garbės Teismas ne vienu sakiniu ir ne vienu aktu neįrodė mano bet kokį nusizen-gimą, nes bendru — nedetali-zuotu pasisakymu — tai tik tui-ti — neįrodomi — plepalai, ku-rie negali būti rimtai priima-

mi.

Baigiant, prašau gerbiama S-gos Teismą panaikinti man neteisingu būdu uždėtą nubau-dimą, o taip pat prašau Tamstų arba pasmerkti, ar papeikti, ar etatinkamai išskirti tiems 3 ne-statutiniais ir krurumo netu-rėjusiems šios š. R-nės pareigū-nams: š. Vl. Išganaišui, J. Maikonui ir Jul. Pociui, kad jie ne-teisingai pasielgė. Toliau pra-šau, kad šie visi 3 "spaudos cen-zoriai" mane atsiprašytų už ma-no įžeidimus, apklausinėjimus, kvotas, baudas, teismus, laiko gaisinimą ir nervų gadinimą. Be to, prašau gerb. Sąjungos Garbės Teismą viską padaryti, kad mūsų š. Rinktinėje, paga-liau, kada nors būtų įvykdyta statutinė tvarka. Jei nėra kitų priemonių, gal derėtų ar tikti apie visą šią betvarkę šioje š. Rinktinėje detalai paimformuo-ti kitus šaulių dalinius, kad kiti vald. organų vadai žinotų, kaip nelegaliai š. Rinktinė tvarkosi.

Su šauliška pagarba,
Su šauliška pagarba,

Papilio miestelis — ankstyvas centras šiaurinėje Lietuvoje

JIS BUVO ĮKURTAS ANKS- CIAU, NEGU BIRŽŲ MIESTAS

I pietvakarius nuo Biržų, apie 20 amerikiečių mylių atstumu, yra miestelis vadinamas Pa-pilys.

Šiandien mažai kas apie Pa-pilį prisimena, nors jo vardas ir matomas Lietuvos žemėlapyje.

Tačiau reikia pabrėžti, jog Papilys, prieš 5 — 6 šimtmečius yra buvęs svarbus civilizaci-jos centras toje plačioje apy-linkėje.

Iš Papilio, lietuviškos sody-bos, keliai ir pilys plėtėsi į šiaurę ir į vakarus; į dabarti-nės okupuotos Latvijos pasienį.

Vienas voikeitis, H. Martens, keičias Lietuvos 14-jo šimt-medžio pradžioje, savo užra-suose sumini, jog dabartinės Papilio, Biržų ir Svedasų apy-linkės tais laikais buvo ap-dengtos miškais, pelkėmis, ku-riose kur-ne-kur buvo galima užtikti sodybas.

Auktačių ekspansija į šiau-rę prasidėjo tik pabaigoje 14-to šimtmečio, iš vienos pusės tam, kad apsaugojus tas sritis nuo Ligonijos kryžiuočių, kurie nuo-lė užpildinėdavo Lietuvą, o

iš kitos — apgyvendinti naujus plotus.

Pakeliui į Biržus dar ir da-bar pastebima, daug pilakalnių ir tvirtovių, kurių viena žymiausių kadaise buvo Pa-pilys.

Kunigaikščiai Radvilai, vykdydami šią ekspansiją, pir-miausia įsikūrė Papilyje, pa-sistatė sau pilį, kurios pamatai užliko iki mūsų laikų.

Papilyje taipgi gimė ir mo-kėsi kunigaikštis Jonušas Ra-dvila (1612-55 m.). Kristupo sūnus.

Biržai, kaip Radvilų kunigaikštijos centras, pasirodė tik 16-to šimtmečio pabaigoje, kai aplink Biržus išnyko tankūs miškai ir vietoje jų atsiradė dir-bami laukai.

Tuo pat sykiu ir kunigaikščių Radvilų buveinė buvo perkelta iš Papilio į Biržus.

Tuo laiku apie Papilį vis mažiau ir mažiau buvo girdi-ma.

Senoji Papilio pilis buvo iš-griauta ir neatstatyta. Šalimais buvęs didelis par-kas ir dvaras taipgi visai su-nyko.

(Nukelta į penktą puslapį)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, Lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, nekuomet nesenstų, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau-tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-tiems, gerintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkro aprašy-tas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities lite-ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVIAKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalausko idomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labuvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LAMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi-minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, o kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprat-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasiūno knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe-siją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$8.

● BATTRINĖS NOVELS, M. Zoscheno kūryba, J. Valašio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

2 — Naujienos, Chicago, Ill. Wednesday, April 7, 1982

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FARMIE MŪSŲ SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.

25 cents per copy
Nusaušo pirmos dienos Dienraščio kainos:

Chicago ir priemiestiuose:
metams \$45.00
pusių metų \$24.00
tris mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:
metams \$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, šiekvieną sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kremlius nesilaiko tarptautinių susitarimų

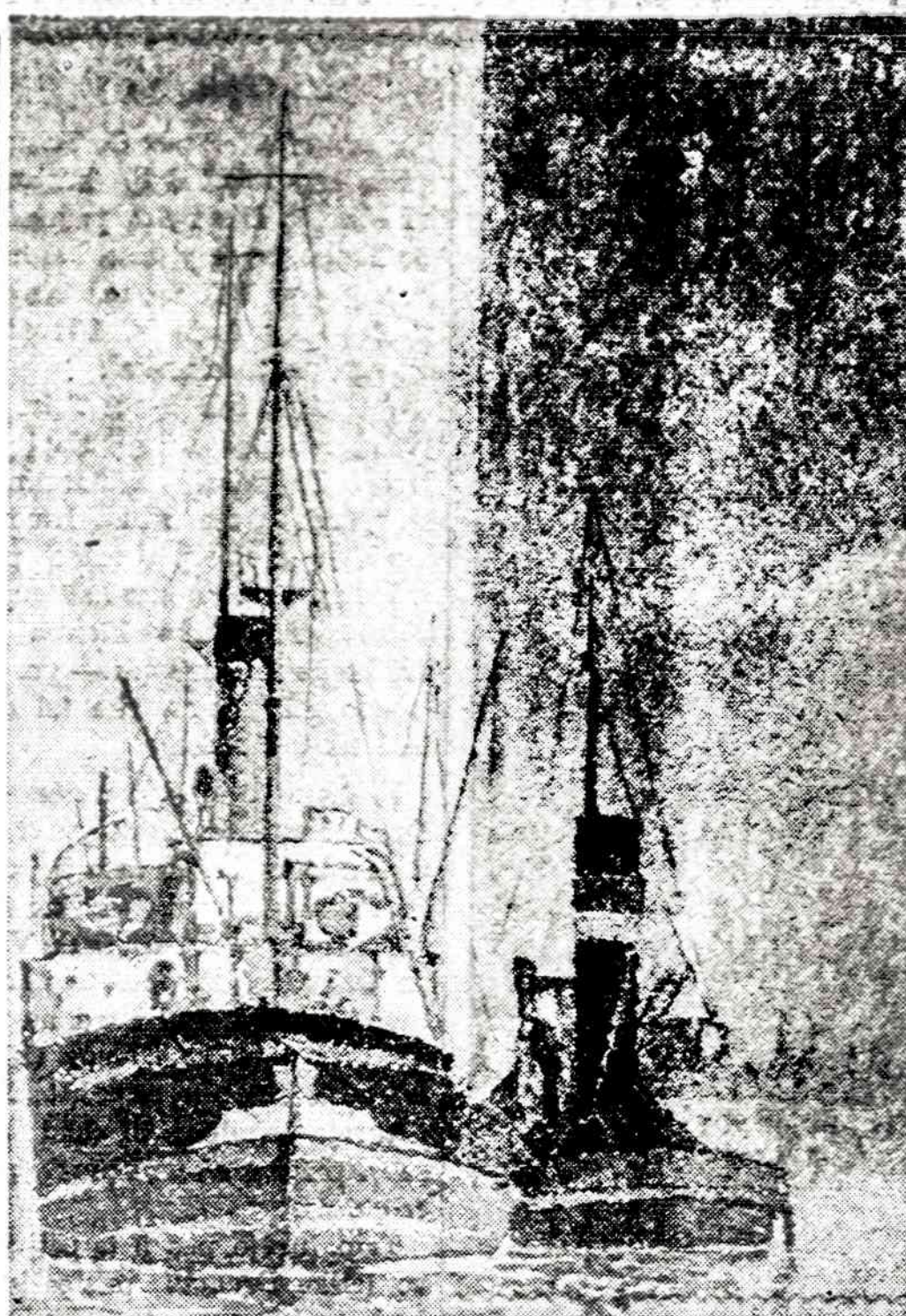
Prieš septynerius metus Helsinkyje buvo pasirašyti Baigiamieji Helsinkio aktai, kurie turėjo būti Europos taikos sutarties pagrindas. Tuos aktus pasirašė pats Leonidas Brežnevas, tuometinis įtakingiausias Sovietų Sąjungos aukščiausiosios tarybos pirmininkas ir komunistų partijos generalinis sekretorius.

Brežnevo kalba tiek paveikė jį patį, kad Helsinkyje visų kitų valstybių atstovų akivaizdoje, pats Brežnevas ne tikai šluostėsi savo prakaitą, bet ir ašaras. Baigiamieji Helsinkio aktai Brežnevui atrodė tokie svarbūs, kad jis jautėsi padaręs patį didžiausią žingsnį pasaulio taikos ir visų tautų bendradarbiavimo kryptimi. Brežnevas pirma įtikino patį politinį biurą, Sovietų maršalus ir kitus įtakingus Maskvos komunistus, o vėliau įtikino 34 valstybių atstovus pasirašyti Helsinkio dokumentus.

Brežnevas tikėjo Helsinkio akto svarba ir jis pritarė pasiūlymams visoje sovietinėje spaudoje atspausdinti visą Baigiamųjų aktų. Sovietiniai dienraščiai Izvestijos ir Tiesa buvo taip greitai išspausdinti, kad tą pačią dieną jie tapo retenybė visoje Sovietų Sąjungoje.

Pradžioje Baigiaminio akto patys rusai nesuėmė ir jį nekreipė reikalingo dėmesio, bet kai įsiskaitė ir pradėjo suprasti to dokumento reikšmę, tai pačioje Maskvoje ir kitose Rusijos vietose susidarė komitetai sekti Helsinkio aktų lauzymą. Stebėtojai nieko nesakė ir nieko nekaltino, tikėtai nutarė užrašyti Helsinkio aktų lauzymą Sovietų Sąjungoje. Rusams buvo aišku, kad Kremlius Helsinkio aktų negalės vykdyti, nes jie yra priešingi komunistinės sistemos pagrindams, todėl ir užrašinėjo, kurią dieną ir kuriuo veiksmu Sovietų valdžia laužydavo Helsinkio aktus. Netrukus ne tikai Maskvoje, bet ir kituose didesniuose Rusijos miestuose buvo apklausinėjami Helsinkio aktų laužymo komiteto nariai, jų pritarėjai ir tų laužymų aiškintojai.

Brežnevas pasirašė Helsinkio baigiaminį aktą, bet netrukus Brežnevas jau visai kitaip interpretavo pasirašytus aktus. Sovietų atstovai, suvažiavę ir pirmąją konferenciją Jugoslavijoje, ne tikai priešinosi Helsinkyje pa-

Lietuvos laivai 1932 metais Klaipėdos uoste.

sirašytiems aktams, bet ir nuomonių skirtumai buvo tokie dideli, kad net nepajėgė susitarti dėl tos konferencijos protokolo.

Prieš du metus į Madridą suvažiavo 35 valstybių atstovai patikrinti, kokia pažanga buvo padaryta pastaraisiais metais Europos saugumo ir bendradarbiavimo srityje, bet ir vėl prieita įsitikinimo, kad Sovietų atstovai visai nepritaria Helsinkyje pasirašytiems aktams ir negali susitarti nė vienu svarbesniu klausimu.

Teisininkas R. Spenner Oliver, tvarkęs ilgus metus Europos saugumo ir bendradarbiavimo komitetą JAV-se, kuriam vadovauja kongresmanas Dante Fascell, išsiuntinėjo suglaustą pranešimą apie pasitarimų eigą. Savo oficialų pranešimą jis baigia labai liūdnei.

Praeitais metais buvo susidariusi įspūdis, kad Lenkija, besinaudodama Baigiaminiu Helsinkio aktu, žengs žingsnį pirmyn. Ji pareikalavo paprasčiausio dalyko: didesnės darbininkams algos. Šitas reikalavimas niekuo nesiskyrė nuo kitų reikalavimų, bet jis buvo nesugriauzamas. Jis aiškiai parodė, kad Dančigo laivų statybos darbininkai gauna žymiai mažesnes algas, negu administracija prižiūrintieji komunistai. Buvo nurodyta, kad panaši padėtis dirbtuvėse buvo ir caro laikais. Tada dirbtuvių prižiūrėtojai ir administratoriai gaudavo didesnes algas negu darbininkai. Bet tais laikais buvo suruoštas didelis streikas, pašalinti nedirbantieji administratoriai ir pradėta mokėti didesnes algas.

Lenkai darbininkai pasiūlė ir didelę darbininkų dauguma priėmė tokias pakaitas: atimti iš komunistų dirbančių bet kokioje pramonės šakoje, visas privilegijas; be to, neleisti komunistams vadovauti darbininkų unionoms. Pradžioje nenorėta komunistų iš viso įsileisti į unionas, bet vėliau šią poziciją pakeitė; leido komunistams

VL. BAKENAS

PASTABOS IŠ TOLO

TURTENGA RADIO VALANDELE

(Tęsinys)

Visas renginys, sutartinėmis pastangomis, buvo skirtas aukų rinkimui Pasiuntinybės rūmų remontui. Esu beveik tikras, kad kas nors pradės spėlioti, matykite... buvo užkandžiai, šampanas, netgi pietūs su šampanu... Lebai nesunku įtarti, kad tokiu "pasimonejimu" išlaidos... buvo padengta iš surinktu aukų... "Kad kam nors nereikėtų be reikalo burti aušinti, galiu pasakyti, kad visos išlaidos — užkandžiai ir kavutės (ALTO ir Bendruomenės mokyklai surinkta auksa), o taip pat (Alb. Markevičius) fundytas šampanas buvo apmokėta iš privačių asmenų kišenės, kaip ir plejų dalyviai (Tautiniuose Namuose) kiekvienas už pietus užsimokėjo.

Kaip ir visi dalyviai (parapijos kas, imant pagrindan kolonijor-

salėje ir paskui kavutės metu bei Taut. Namuose surengtuose pietuose) ne tik kad aukų bendram — Pasiuntinybės rūmų remonto reikalui, bet taip pat ir kiekvienas asmeniškai užsimokėjo už pietus. Nei svečias kalbėtojas Vilijus Braženas, nasidžiaugęs tokia Los Angeles lietuvių vadovaujančių organizacijų darnia veikla (ALTO, Bendruomenės ir Tautos Fondo — VLIKo), kuo sakėsi jaudina esąs pagerbtas — per pietus (kurie jam buvo surengti) praukojo (Pasiuntinybės rūmų remontui) 25 dolerius Kokos geresnės "santalkos" ar "santalkos" berekva norėti? Lauksime — kas (kur ir plejų dalyviai (Tautiniuose Namuose) kiekvienas už pietus užsimokėjo.

pasilikti unijos nariais, bet neleisti jiems užimti atsakingų pareigų. Tuometinė lenkų vyriausybė sutiko su darbininkų unijų reikalavimais, nes neturėjo argumentų, kuriems galėtų sėkmingai priešintis tiems reikalavimams. Lenkų unijų vadovybė savo reikalavimus pranešė ne tikai Vakarams. Jie rado būdus informuoti Ukrainos, Leningrado ir Maskvos darbininkus apie lenkų unijų reikalavimus. Sovietų Sąjungoje padėtis buvo kitokia. Kaip Ukrainoj, taip ir Leningrade, unijų priešakyje stovėjo komunistų partijos paskirti privilegijuoti pareigūnai. Vietomis žinia pasiekė ir sovietinius darbininkus. Lenkų reikalavimas jiems atrodė naujas, darbininkams priimtinas.

Ir ukrainiečiai susidomėjo nauju lenkų pasiūlymu. Bet rusai nelaukė, kol ukrainiečiai pareikalautų didesnių algų ir norės iš komunistų atimti privilegijas. Maskva pati pakėlė Ukrainos angliakasiams algas, o komunistams paliko teikiamas privilegijas. Aškinimas būtų buvęs labai sunkus.

Maskva surado kelius, išaiškino lenkų ryšius su rusais, užkirtu lenkam keliu, pakėlė ukrainiečiams angliakasiams algas ir paliko tas pačias privilegijas administratoriams. Brežnevas dar toliau nuėjo: jis panaudojo lenkų komunistų partijos vadovybę lenkų darbininkų reikalavimams atmeti ir pamazų pradeda gražinti komunistams atimtas privilegijas.

Brežnevas sulaužė Helsinkio baigiaminį aktą, per komunistų partijos vadovybę įkišo koją į Lenkijos vidaus reikalus, sumažino Lenkijos darbininkams pakeltas algas, sukišo į kalėjimus naujai rinktus darbininkų unijų pareigūnus ir visiškai išgriovė krašto ūkį.

Karo stovio įvedimas visoje Lenkijoje, Solidarumo unijos veiklos išardymas parodė ne tikai lenkam, bet ir visam pasauliui, kad Sovietų vyriausybė ar jos skirti atstovai nesilaiko Helsinkio aktų. Jų nesirengia laikyti Europai, jų netaikys ir kituose kraštuose. Sovietų valdžia laikysis Helsinkio aktų tikai tuo atveju, jeigu bus priešpastatyta galinga jėga, verčianti rusus vykdyti Helsinkio baigiaminius nutarimus.

diduma lietuvių skaitumui.

LATVIJOS KONSULATUI 50 METŲ LOS ANGELES

Latvių kilmės amerikietis Leo Anderson 1932 m. vasario mėn. 19 d. buvo pristatytas ir pripažintas (JAV State Dept.) Latvijos garbės konsulu, kuris pareigas ir dabar tebeina.

Lietuvos konsulato Amerikoje ir Garbės Konsulo praaukštini-mas į Generalinio Garbės Konsulo kategoriją turi savo, išskirtinai lietuvišką istoriją, kurią, jei niekas iki tol smulkiau nepaminės ar neprisimins, tai esu pasišovęs tai padaryti! aš pats, kai šiuo metu rudeniop sueis jau penki metai Lietuvos laisvės kovoje, bent čia Amerikoje, buvo atlektas didelis diplomatinis laimėjimas — gavus JAV valdžios (Report of State) pripažinimą mūsų (Lietuvos — nepriklausomos) Pasiuntinio pristatytam kandidatui (vietoj Los Angeles mirusio gen. garbės konsulo ir J. J. Bielskio) autoritetu ir pareigų testinimo inž. Vyta. Čekauskui, kuris ir dabar, jau beveik penki metai, naudojasi visomis tokio rango diplomatinio protokolo numatytais teisėmis ir privilegijomis.

Su mūsų diplomatais, tikriau — su titulais, reikia būti labai atsargiems, ypačiai spaudos bendradarbiams (skaitausi vienu tokiu). Džiaugiamės kai mūsų diplomatus JAV vyriausybė pripažįsta tarptautinio diplomatinio protokolo nustatytus titulus, kuriais iki šiol, ačiū Dievui ir Amerikai, naudojasi Lietuvos buvę ir naujai pripažinti diplomatinės tarnybos pareigūnai. Amerikoje Lietuvos Pasiuntinys Amerikai (Washington, D. C.) dr. S. Bakšis, nors dabar jau tik ir "charge d'affaires" (tai kina, eina, o atstovybės ar Pasiuntinybės reikalu vedėjas pareigas valdininko titulu), paskui generaliniai ir garbės konsulai. Kartais matau, kad tokią klaidą ir aš padarau, nesikuriant, kai kalbama apie generalinį konsulą, konsulą generalinį garbės konsulą ir tik garbės konsulą. Nustebau, kai visai neseniai mūsų (Lietuvos) generalinis konsulas (generalinė konsulė šiuo atveju) J. Daužvardienė Čikagoje buvo "degraduota" į "generalinę garbės konsulę". (Žiūr. "Draugo" kovo 20 d. Nr. 63(12) korespondencijoje (Lietuviai Kalifornijoje), kur sakoma, kad Jonuškaitė - Leskaitienė raštu sveikino, tarpe kitų, "Lietuvos generalinę garbės konsulę J. Daužvardienę". 1 (Bus daugiau).

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

JUOZAS SVIRKAS

PETRAS SIRVOKAS

Musėtinis nuotykių žemėje, pragare ir danguje

TOLIMI, BET NEPAMIRŠTAMI LAIKAI

(Tęsinys)

Vienu metu Motiejienė ėmė ir nusistatė nuolat turėti nors šlakelį pieno. Susitarė su kaimyne ir už verpimą gavo baltą ožkytę. Labai jai patiko, kad dar su dviem dailiais kankolėliais pakaklė. Sukrutės kiek ir kabalduoja tie kankolėliai, lyg sidabriniai varpeliai. Rodos, ir garsą girdėtum.

Ožkytė augo troboj, lepinama kaip šuniukas. Cibutė visada ją šaukdavo. Veikia įsidėmėjo jį šį savo vardą. Gudrus, žvalus ir visai meilus padarėlis buvo. Prijuoko kaip vaikas. Nuolat pridurmui sekiodavo prie Motiejienės sijono. Jei eiti ar žaisti užėdavo jai noras, tuojau mекendavo plonų, gaudžiai virpančių balselių. Daug juoko sudarydavo, kai imdavo asloj striksėti pasipardydama. Jei kumštį atstatai, šokdavo badytis. Šitą pramogą dažnai mėgdavo Motiejus, nes nuvargęs budamas. Žmona gaudžiai žiūrėdavo su didžia žirdgela krūtinėje.

Ožkytė išsigijimas buvo daugiau, negu kasdieniai rūpesčiai. Čia slėpėsi didysis Motiejienės rūpestis. "O žiūr, duok Dieve, atsirastų...! Kaip jį tada nepengėlis jis augtų?"

Klaiku pasidarydavo jai, kai nustelbdavo tą lūkestį sunkus beviltiškumas: "Nejaugi taip bevaikiai ir liksim visą savo gyvenimą? Kam gi tada viską palikim? Kas gi mus senatvę bekaršins?"

Daug sunkiau Motiejienėi buvo kentėti, kad ji tarytum viena turėjo tą skausmą pakelti. Nedrįso atviriau vyrui pasisakyti. Jai visada atrodė, kad tik ją viena dėl to tekaltina. Užtat dažnai grubus ir priekaištingas vyras. Užtat ir graudų jai buvo, bežiūrint į ožkytę. Nejuočiomis padidėdavo sielvartas: "Jeigu jis taip pralinksmėja, kai Cibutė išdykauja, tad kas gi bebūtų, jei čia su tikru savo kūdikiu dabar žaistų?" Kaip jis tą kūdikį dabar mylėtų, o drauge ir ją...

Nesulaikomos ašaros užplūsta, ir ji nusišuka, dedamosi bedirbanti. Jau septyneri metai kaip laukia. Kitiems lyg pupos byra, o čia... Abudu atrodė sveiki, pajėgūs ir doro gyvenimo nuo pat jaunystės. Ko gi betrukty? Tikrai nebesizino ji, kaip galvoti ir kas bedaryti. Viskas tarytum išbandyta: ir Dievui meldėsi, ir daug įvairių įžadų padarė, aukų sudėjo, ir kokius tik žinojo burtininkų aplankė, ir visokiomis žolelėmis rūkėsi, sunkomis plovėsi, ir čemeryčių gerė — kaip neturi, taip neturi. Nieks niekur nepadeda.

IR ATĖJO ILGAI LAUKTASIS

"Viešpatie Dieve, pagaliau..." — šventa palaima atsiduso Motiejienė, kai josios paširdyje pirmą kartą krustelėjo gyvybė. Toks džiaugsmas

naplito sieloj, tarytum visas dangus būtų nusileidęs žemėn. Dabar drąsiau pradėjo kalbėtis su savo vyru ir net užplūdavo jį, lyg atsilygindama už tą ilgą tylųjį pažeminimą.

Priešokiais, atitrukdama nuo nebaigiamų darbų, ruošė laukiamajam krauteli. Kaip viskas idomu ir juokinga atrodė, lyg mergytės metais, bežaidžiant su lėlėmis. Tokie mažičiai marškinėliai, kepurytė priegalvėlis... Net pati nustebdavo: "Argi toks menkas, silpnutis žmogus ateina į šį pasaulį?"

Vyras irgi turėjo malonaus darbo. Parinko sausų lygių lentelių ir kalė lopšį. Nužiūrėjo palubėj tinkamą vietą ties lova. Ten tvirtino jaunuos eglaitės lingę. Parišo lopšį keturiomis virvėmis, į viršų subėgančiomis krūvon prie kartelės, ir mėgino. Lingavo puikiai. Saldu bus angelėliui miegoti.

Geruoju pasiginčydavo dėl lyvado. Iš anksto buvo nusistatyta "Jeigu mergytė", tvirtai laikėsi būsimoji motina: "būtinai bus Mariotė! Aš — Marijona, mano motina buvo Marijona, ir visos gerosios moterys — tikrai Marijonos!" — "Bet jeigu berniukas", atsigaudavo tėvas: "tikrai Petriukas! Tu žinai, kas toks šventasai Petras? Tai uola, stiprybė... Be to, dangaus vartininkas! Kai savąjį, vis greičiau pravesi ir dangų!"

Tėvas laimėjo: gimė berniukas. Petrelis augo sveikas ir gražus. Jokių ydų neturėjo ir jokiomis ligomis nesirgo, todėl tėvams daug rūpesčio nesudarė. O džiaugsmo buvo kasdien. Nuolat

koks nors netikėtumas, arba staigi naujiena.

Piemenėlių būdamas pamėgo iš molio lipdyti. Vakare parginęs pakisdavo motinai ar paukščiuką kokį, ar voveraitę, ar kiškėlį. Sekdavo ir iš liepmedžio išdrožti. Net žmonės išėdavo. Ale viskas taip gražu ir gyva, nors ir kermošių vežk. O pradėjo nuo duoninės teslos. Iš pradžių motinai idomu buvo, bet kai bent puskepalį išgaubėdavo, jau nusimindavo jį. Griežtai uždrausti neleidavo jai širdis, o švelnesnių pabarimų nelabai tepaisė sūnelis. Prišokęs prie duonkepės taip užsidedavo savo lėpymais, kad nieko nei girdėdavo, nei matydavo daugiau. Kad taip neatsitiktų, motina stengdavosi užminkyti ir kepti duoną tik tada, kai Petrelis nebūdavo namie, arba tyčia kur nors išslydavo jį.

Kartą, taip išsiustas, net su vilku pargrįžo namo. Ale tikras buvo vilkas — ne išdrožinėtas ir ne nulipdytas. Stebėjosi net tie, kurie matė ir čiupinėjo tą vilką.

Marijona tą dieną ruošėsi užminkyti ir kepti duoną. Motiejus vežė malkas iš miško. Kad bernytis neskriaustų visos šeimos, begalbydamas teslą ir belipdydamas paukščiukus, motina su meilumu pasakė:

— Petriuk, važiuok ir tu su tėvu į mišką. Nors arklį padabosi, kol tėvas sausinių parinks.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine Director
1936 S. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 2-9 darbo dienomis ir
šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 362-2121 arba 362-2125

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

TEL. 233-8553

Service 855-4366, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet.
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2680.
Residencijos tel.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠEKENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Šeštadieniai ir sekmadieniai
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.

Vedėja — Aldona Daukus

Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio progra-
ma Naujojoje Anglijoje, iš stoties
WLYN, 1360 bangs AM, veikia sek-
madeniai nuo 8 iki 8:30 val. ryte.
perduodama vėliausių pasaulinių
tinklų santrauka. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magdžės
Pasaka. Šią programą veda Stepo-
nas ir Valentina Minkai. Biznio
reikalais kreiptis: Baidė Florists —
gėlių bei dovanų krautuvių, 502, E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127.
Telefonas 268-0489. Ten pat gau-
namos "Naujienos", didelis pasi-
rinkimas Lietuvių knygų ir lie-
tuvių dovanų.

PAPILIO MIESTELIS —

ANKSTYVAS CENTRAS

SLAURINĖJ LIETUVOJ

(Atkelta iš 3-čio puslapio)

Tik sena, didelė karčiama ir
sandėliai miestelio vidury, dar
primena, jog Papilys buvo svar-
bus susisikimo ir ekonominis
centras.

Keletą sykių kilę dideli gais-
rai sunaikino jame nemažai se-
nesnių pastatų, o pastatyti nau-
jų, gražesnių ir didesnių — jau
nebuvo kam.

Tačiau Japilys dar gali pasi-
didžiuoti savo gražiomis apy-
linkėmis, plačiu vieškelio, ku-
ris eina į Rokiškį ir Obelius, o
taip taip pat ir savo gražia
praetimi.

Pas motutę kregždutę čiul-
bėjo, pas anytą, gegutę ku-
kuoja.

KNOW YOUR HEART

Every hour your
heart puts forth
enough energy
to heat a 150-lb.
man to the roof
of a 3-story
building.

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

LINKI SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

ST. CASIMIR MEMORIALS, INC.

WILLIAM NELSON, JR., Sav.

3914 WEST 111th STREET

Vienas blokas nuo šv. Kazimiero kapinių
(Tiesiog ten, kur autobusai sustoja)

Dėl gražesnio, geresnio paminklo prieinamesne kaina —
kreiptis prie Mr. Nelson.

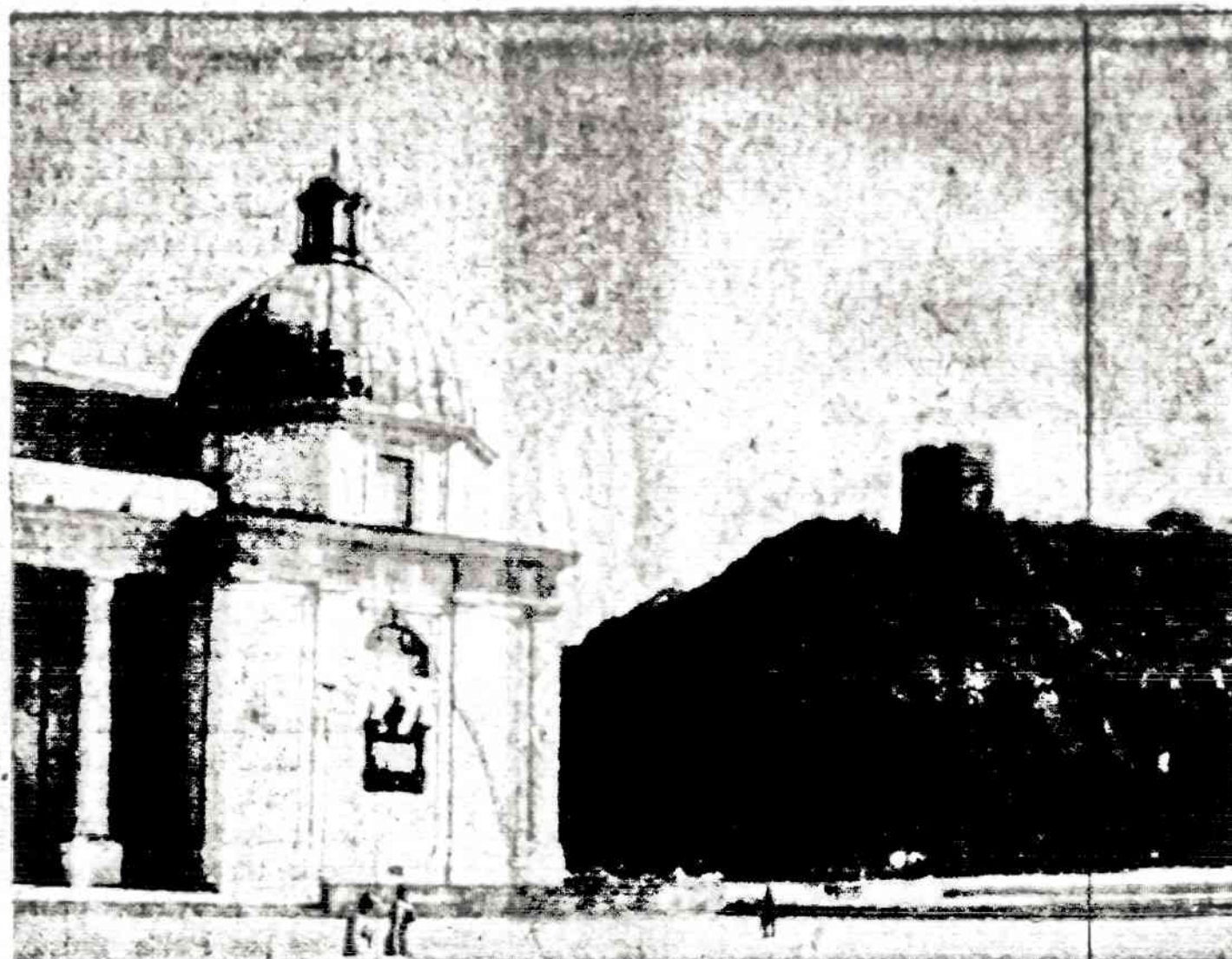
Telefonas 233-6335

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

LINKI VISIEMS DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

Donald A. Petkus

VILNIAUS KATEDRA IR GEDIMINO KALNAS

Argentinon atvyko Ona Rimšaitė, atvežė dovanų

Tris mėnesius laiko viešniai
pas brolių Vladą Rimšą ir jo
šeimą Olivos mieste ir pas ses-
rį Haliną ir svainį Joną Pran-
skūnus, Castelar, kaunietė Ona
Rimšaitė Butkuvienė 19. 9. 81
buvo giminių ir jų draugų pa-
gerbta Janinos ir Vlado Rim-
šų namuose.

Viešnia papasakojo apie gy-
venimą Lietuvoje ir visus vai-
šių dalyvius apdovanojo suve-
nyrais.

Be jau sumintų giminių da-
lyvavo buvusios kaunietės Van-
da Račkaitė Vilutienė, Vladė
Malėlaitė Survilienė su vyru,
inž. Vytautas Gogelis su žmo-
na ir jūsių korespondentas. Spa-
no 11 viešnia su broliu ir bro-
liene aplankė A. L. Balso Lei-
dyklą ir dalyvavo A. L. Cent-
ro sukurtoje, kame plačiau
susipažino su tautiečiais.

Brolis ir sesuo pavėjojo vieš-
nia po Argentiną — įdomesnes
17. 10. 81, savo namuose suruo-
šė šaunias išleistuves kuriose da-

lyvavo visi giminės ir pagerbi-
mo dalyviai. Kai visuomet PO
padarė atminčiai įdomių nuo-
traukų. Pakartotinai buvo pa-
kelti šampano tostal už šeim-
ninkų laimę ir viešnios laimin-
gą kelionę.

IR VEL LIETUVAITE GROZIO KARALIENĖ

Žurnalas "Radiolandia 2000"
perdiem iliustruotas, 84, pusla-
pių, laidoje iš 17.7.81, paskiria
du centrinius puslapius spalvo-
tom nuotraukom iš San Car-
los de Bariloche grožio kara-
lienės rinkimų liuksusiniame šo
kių klube "Cerebro".

Iš 12 gražiausių merginų iš
visos Argentinios gražuoletė tapo
šrinkta lietuvaitė iš Buenos
Aires, studentė Maria Rosa
Litvachkes.

Nors gražuolės pavardė netai-
liai lietuviškai skamba, bet žur-
nalistas pabrėžia, kad yra lie-
tuvių kilmės.

• Joana Tamošiūnaitė, Jono
ir Emilijos Bžeskaitės Tamošiū-
nų ventūrė duklė lanko tėslių
fakultetą siekdama Contadora
Nacional titulo. Gražiai kalban-
čiai lietuviškai jaunuolei linki-
me sėkmės.

• Dr. Aldo Miguel Slepėtis
11. 7. 81 sukūrė šeimos židinį
su Marta Noemi Giovannacci.
Medaus mėnesį praleido Copa
Cabana paplūdimyje, Brazilijoje.
• Dr. Bronė Rukšėnaitė važi-
nėjo Australijon Biochemikų
simpoziuman. Ta proga aplankė
gimines ir draugus Los Ange-
les, Sydnejuje, Perth ir Muel-
burne. Aplankė Australijos lie-
tuvių klubus, susipažindama su
tenyščyčių lietuvių visuomenine
veikla. Atsivežė Lietuvių Spor-
tininkas Australijoj leidinį, iš
kurio matosi gyva liet sporti-
ninkų veikla. Buvo nuvykusi
net N. Zelandijon.

• Kazimieras ir Konstančija
Petrauskaitė Develkiai Pipirai
1. 8. 81 gražiai atšventė savo
vedybų aukštinę suktą. Daly-
vavo dukros su vyrais, anūkai.
Sukaktuvininkai gavo daug
sveikinimų ir dovanų. Ilgiausių
metų sukaktuvininkams!

• Rodolfo Mikėnas 7.8.81 su-
kūrė šeimos židinį su Eugenia
Chmilkaitė. Daug laimės naujai
lietuvių šeimai!

• Silvia Stankevičiūtė, Leo-
poldo ir Irenos Andriuskaitės

dukterė, Buenos Aires universitete stu-
dijuoja Biochemiją. Pažymėti-
na, kad stud. Silvia gražiai kal-
ba lietuviškai ir dainuoja SLA
"Žibučių" oktete.

• Kazė Petkevičiūtė Grabliau
skienė, kurį laiką sirguliuoja.
Gydytojų prižiūrima, dukters
Ester slaugoma, sveiksta savo
namuose.

• Ona Vilėnaitė Muzika jau
kuris laikas randasi gydytojų
prižiūroje. Palėgusią motiną
globoja sūnus Benito Meska ir
duktė Aldona de Tuse.

(Iš A. Balso)

KALBOS KAMPELIS

MCSŲ RASYBOS PAGRINDAI

Mūsų kalbos rasyba yra pagrį-
sta garsiniu (fonetiniu), kilmi-
niu (morfologiniu) ir šiek tik
tradiciniu pagrindu. Garsiniu
pagrindu vadovaudamiesi rašo-
me žodžius kaip juos tariame
(kaip girdime garsus tardami
žodį).

Kilminių pagrindu vadovu-
damiesi rašome žodžius (žodžių
garsus) ne taip kaip juos taria-
me, bet kaip tų žodžių kilmė
rodo, pvz., žodyje slėgti prie-
balsį g tariame kaip k (slėkti),
skelbti priebalsį b tariame kaip
p. (skelpti), degti (dekti), bet
pagal tų žodžių kilmę: slėgė,
skelbė, degė — rašome slėgti,
skelbti, degti. Arba štai turime
du žodžius: sekti ir segti — ta-
riame vienodais garsais, bet ra-
šome pagal jų kilmę skirtingai:
sekti — seka, segti — sega.

Tradiciniu pagrindu mažai
turime rašomų žodžių. Šiuo pa-
grindu vadovaudamiesi rašome
taip, kaip tų žodžių rašymas yra
iš seniau mūsų kalboje įsigalė-
jęs, pvz., sluoksniš, aukštas,
nors šių žodžių kilmė tokiam
rašymui prieštarauja. Pagal tų
žodžių kilmę turėtume rašyti
sluogsnis (slėgė), augštas (au-
go). Bet pagal tų žodžių garsinį
tarimą aiškiai girdime (tariame)
prie balsį k, o ne g, todėl ir mū-
sų kalboje įsigalėjo tų žodžių
rašymas su k. Be to, dar yra tų
pačių garsų žodis aukštas
(daiktavardis) ir aukštas (būd-
vardis): aukštas — vieta virš
lūbų, namas dviejų aukštų; na-
ir žmogus aukšto ūgio. Abu žo-
džiai vienodais garsais, bet skir-
tingomis reikšmėmis.

A. Tamulynas

• Po svetimu stogu nekrauk
lizo.

A FUN NEW KOOL-AID RECIPE

1/2 cup Kool-Aid Brand
Unsweetened Fruit Drink
1/4 cup water
1/4 cup milk
Dissolve soft drink mix and sugar in water in glass. Stir in milk.
Serve or chill and stir before serving. Makes 1 cup
of 1 serving.
© 1982 General Foods Corporation.
Kool-Aid and the Smiling Pitcher Design are registered
trademarks of General Foods Corporation.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

IRIŲ KOPLYCIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

IRIŲ

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Fairview Hills, Ill. 60441

P. J. RIDIKAS

2554 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 1-191

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1000

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 2-3372

JAMZINKIME DARIAUS — GIRENO VARDĄ

Už Atlanto vandenyno prie-
mylimos tėvynės žuvo Darius
ir Girėnas, liūdi visa mūsų tau-
ta — taip giedojome liūdesio
giesmės po tragiškos jų mirties
ties Soldinu.

Arteja mūsų didvyrių 50 m.
mirties sukaktis. Su pagarba
jų drąsų žygi minėsime 1983
metais liepos mėnesį. Stengia-
mės jų vardus įamžinti Ameri-
kos pašto ženkle. Todėl prašo-
me Amerikos pašto tarnybą,
kad ji, pagerbdama Darius ir
Girėną, išleisų sukaustuvinį
pašto ženklą (a commemorative
postage stamp).

Visi, iki vieno, parašome pa-
sto viršininkui laiškus. Pagelbė-
kime kitiems, kurie patys ne-
sugeba tai padaryti. Reikalingas
yra labai rimtas ir skubus. Vi-
si teisme pradėta darba, lauk-
dami teigiamo atsako iš Ame-
rikos Pašto tarnybos.

Laiškus siųsti:
The Honorable William F.
Bolger
Postmaster General of the
United States
Washington, D. C. 20260
T. T.

CICERO

Paskutiniame (R.) L.B. Cice-
ro Apylinkės valdybos posėdyje
naujai išrinktoji valdyba pasis-
kirė pareigomis: pirmininkas
— A. Kkopas, vicepirmininkas
— A. Dumčius, sekretorė — L. Du-
bauskienė, kasininkė — Liepie-
nė, švietimo reikalams — S. Pa-
lionienė, vaizių organizatorė —
I. Pranckevičienė ir pareigūnų
vadovas — A. Ašoklis.

Balandžio 18 d., tuojau po
lietuviškų misijų, 11 val. 30 min.,
parapijos salėje rengiama Kul-
tūrinė Popietė. Kalbės A. Ta-
mulynas, o dailininkas Tričys
parodys antikomunistinę fil-
mą.

Pirmoji šiais metais gegužinė
ivyka gegužės 16 d. Lietuvos
Vyčių salėje. Pradžią 12 val. d.
šimininkų vadovė Irena Pran-
skėvičienė, be kitų skanumynų,
pažadėjo prigaminti ir cepeli-
nų.

A. A. dr. Danilevičiaus minė-
limas — metinės įvyks ne gegu-
žės 16, bet gegužės 22 d. Lietu-
vių Tautiniuose Namuose.

S. Paulauskas

APIE PLANETĄ VENUS, KU- RIĄ VADINAME "AUSRINE"

Iš visų regimų žvaigždžių,
skaičiausiai spindi, tai planeta
Venus, arba, kaip mes ją vadi-
name — Ausrinė. Ją galima ma-
tyti saulei užtekant ir nusilei-
džiant, už tai ji buvo laikoma
rytine ir vakarine žvaigžde.

Astronomai nustatė, jog Aus-
rinė yra apsupta atmosferos, ku-
ri, gal būt, yra kiek tirštesnė,
negu Žemės. Jos atstumas nuo
saulės siekia 67.200.000 mylių.

Pagal Ausrinę, lietuviai ūki-
ninkai seniau pradėdavo ir baig-
davo darbo dieną: kai Ausrinė
užtekta, tuoj išaušta diena ir lai-
kas keltis, o Ausrinei nusileidus
— laikas eiti gulti.

Pažymėtina, kad Ausrinę ar-
ba Venus nevisada galima dan-
guje matyti. Kai Ausrinė hori-
zonte nematoma, tai žmonės pa-
sakoja, jog ateis blogi laikai,
būtent: karas, sausra, ligos ir
pan.

Kadangi netoliese Ausrinės
yra matoma kita žvaigždė, ne

SOLDATOVAS PASAKOJA

Žinomas rusų disidentas Ser-
gei Ivanovič Soldatov, dirbęs ir
gyvenęs Estijoje, buvo išjungęs
i Estijos demokratinių sąjūdį. Už
tai 1975 m. sausio mėn. jis buvo
suihtas ir nuteistas 6 metams
griežto režimo darbo stovyklos.
1918 m. sausio mėn. jis buvo pri-
verstas išvykti iš Sov. Sąjungos
ir dabar gyvena Miunchene.

taip šviesi, tai senovėje buvo sa-
koma, jog pastaroji yra Ausri-
nės "tarnaitė". Jei pati Ausri-
nė eina pirmą, tai bus blogi me-
tai; jei pirmą eina "tarnaitė", o
pati Ausrinė paskui, tai busią
geri metai.

Tokių tai dalykų žmonės
sugalvodavo apipie tolimiausias
planetas, kurių savo akimis net
negalėdavo įžiūrėti.

Neseniai jis parašė straipsnį
"Gyvenimas, pašvęstas laisvei",
kuris buvo atspausdintas Pary-
žiuje leidžiamame rusų emigran-
tų laikraštyje *Ruskaia Mysl*. Ta-
me straipsnyje S. I. Soldatovas
pasakoja apie savo susitikimą
su Petru Paulaičiu nuo karo pa-
baigos kalinamų sovietų darbo
stovyklose.

Čia yra to straipsnio vertimas
iš rusų kalbos.

SEDI NUO KARO PABAIGOS.
1975 m. gruodis... Estijos So-
vietų aukščiausiojo teismo
sprendimu, vykstu į vieną iš
daugelio griežto režimo stovyk-
lų atlikti ilgalaikę bausmę už
dalyvavimą Estijos ir Sąjungi-
niame demokratiniame sąjūdyje.

Etapas — ilgas, alkanas ir
varginantis. N. Metų išvakarėse

įmeta mane į Jaroslavlį kalė-
jimo kamara. Iš triukšmo, sklin-
dancio iš kiemo, spėjama, kad
atėjo Naujieji 1976 metai. Savo
kišenėje randu apvoliotą sulip-
usį saldainį, kuriuo dalijamės
su kameros draugais, užgerda-
mi vandeniu — tai ir visa mū-
sų Naujųmetinė puota. Po sa-
vaitės mane perkėlė į Mordavi-
jos ATSR Zubovo — Polensko-
vo 17-tą pereinamąją stovyklą.
Kratą, daiktų atėmimas, perren-
gimas kalinio sūbais — ir štai aš
jau stovyklos kieme. Manęs jau
laukia "savių", greitai susipa-
žistame, trumpas interviu — ir
aš esu priimtas į stovyklos bro-
lią. Po keleto valandų, atsi-
tiktinai atidares savo spintelę,
pamačiau ją prigrūstą kalinių
produktų. Griežtai protestuoju,
bet niekas nekveipė į mane dė-
mesio, tik vieton atsakymo pra-
nešė: "Atvykimo proga — ban-
ketas pas Petrą. Žiūrėk, nevė-
luok!" Paklustu galvodamas "O
kas gi tas Petras?" Vakare Mi-
ša Heifec priveda mane prie
aukšto, liekno žmogaus, stiprių,
bet liūdnu didelių pilkų akių
žvilgsniu, ir sako: "Susipažin-
kit! Tai Petras Kazimirovičius,
Lietuvos patriotas. Sėdi beveik
nuo karo pabaigos..."

Ar gali būti! Apstulbau aki-
mirkai, netikėdamas savo ausi-
mis ir akimis, su nuostaba žveig-
damas į naują pažįstamą. Juk
nuo karo pabaigos praėjo apie
30 metų! Atsipeikėjęs spaudžiu
jo ranką. Įsitaisę ant lovos, pa-
statome taburetę vietoje stalo, o
ant jų — margariną, duoną, ar-
batą — brangiausią kalinio tur-
tą.

Prasideda kuklios vaišės. Vis
daugiau įsižiūriu į Petrą. Prieš
mane žmogus — niekam nepri-
metantis savo nuomonės ir ne-
varžantis savo autoritetu, žmo-
gus — protingas, kuklus, su-
prantantis gražų jumorą. Bet
matyti ir labai tvirtas, nepalie-
čiamas savo idėjomis. Po kiek
laiko sužinojau, kad Petras sto-
vykloje buvo savo rūšies Rau-
donučių kryžiumi, nes suteik-
davo pagalbą sergantiems ze-
kams.

Vėliau likimas mus su Petru
išskyrė — mane pervedė į 19-
tą stovyklą, o jį — į penktą zo-
ną. Tik 1976 m. rugpjūtį, laiki-
nai uždarius penktą zoną, jos
turinį pervedė į 19-tą stovyklą,
kur mes su Petru vėl susitiko-
me ir iki 1980 m. rudens neišsi-
skyrėme. Per tuos metus mes
dar daugiau pažinome vienas
kitą.

KELI JO BŪDO BRUOŽAI

Nežiūrint senyvo amžiaus, jis
mokėsi italų kalbos. Kiekvieną
vakarą po darbo jis skaitydavo
lietuviškas ir itališkas knygas.
Jis turėjo keletą itališkų knygų
ir atskirus UNITA numerius,
kuriuos buvo palikę kiti. Aš, sa-
vo mokėjimu paskaityti nesudė-
tingus itališkus tekstus, esu dė-
kingas tik jam.

(Bus daugiau)

BE PASEKMIŲ

— Betgi, ponute, nepadary-
kite neapgalvoto žingsnio. Jo-
kiu būdu nepatarčiau panaikin-
ti gyvybės apdraudos savo vy-
rui, — pareiškė agentas ponai
Leroux.

— Taip, žinau, tamstos esate
pilni gerų patarimų. O tu tar-
pu aš jau per dešimt metų mo-
ku ir moku ir... kas iš to? —
jokio rezultato!

— Tu išteki už raudonplau-
kio? Juk tos rūšies vyrų tu ne-
mėgdavai.

— Tai niekis, jis greitai pra-
žils.

CALLOUSES?

Medicated Disks work
to remove callouses,
while cushioning pads
protect from painful
shoe friction.

Dr. Scholl's Zino-pads

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.

DEL VISU INFORMACIU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

1212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠMAITIS REALTY

REZIDENCINIŲ IR PAJAMINIŲ
NAMŲ PARDAVIMAS.
INCOME TAX
INSURANCE NOTARY PUBLIC
Skambinti tel. 436-7878
2951 West 63rd Street

RENTING IN GENERAL

Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomo-
jamas 4 kamb. butas. Šiluma ir
karštas vanduo. Saldytuvai ir
pečius.

Telefonuoti iki 8 val. vakaro
RE 7-7720

INCOME TAX SERVICE

Our Tax preparer has taken the
H & R Block course twice.
(1975 & 1981)

- Federal short form \$10
- State form \$5
- Federal long form \$20 & up.

4104 S. Archer Ave.

(½ block west of California)

For appt. call 523-3685

Mes kalbame lietuviškai.

Eleonora Jakštas

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gaunama "Naujienose" ir pas
auterių: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug
padėti teisininko Prano ŠULO
paruošta, — teisėjo Alphonse
WELLS peržiūrėta, "Sūduvos"
išleista knyga su legališkėmis
formomis.
Knyga su formomis gauna-
ma Naujųjų administracijoje.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher
to once a day, after the
evening meal, and cut
excessive use of water
and electricity.

Don't be a Bom Load

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turliu Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiestuose, greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėnuo automobilio
Liability apdraudimas pašalin-
kams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rū-
šių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laišrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
išskvėtimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zepolia, Agent
3204 1/2 W. 95th St.
Everett, Park, Ill.
60642 - 424-8654

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. rytą
iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo
9 val. rytą iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5167
2448 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

STANLEY ŠAKINIS

LIETUVIS DAZYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

4612 So. Paulina St. Tel. YArds 7-9107

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkim visiems savo klientams ir draugams

TEOFILĖ ir KAZYS ERINGIAI
Charles Auto Repair
4824 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. Virginia 7-9327

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS LIETUVIAMS

One Hour Dry Cleaning Service
One Day Shirt Service

THE MARQUETTE LAUNDRY
and
ONE HOUR DRY CLEANERS

2416 Lithuanian Plaza Ct., Chgo., Ill. 60629
(on 69th 1/2 block west of Western)
Phone PR 8-9155

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime
savo klientams, draugams ir pažįstamiems

AUDYKLA "JUOSTA"
STANISLOVAS YURKUS
2448 West 71st Street
Chicago, Illinois. Tel. 737-5529

Prašome!

Pagal savo išgales aukoti TAUTOS FONDUI: savo uždavi-
niams vykdyti, Lietuvos Laisvės Išdūi — laisvajai Lietuvai
padėti atstatyti, 6 kalbomis ELTOS informacijos leisti,
radijo transliacijoms į okupuotą Lietuvą finansuoti
ir politiniams kaliniams gelbėti.

Nepamirškite tam tikrą procentą ir savo testamentu įrašyti:
Not-For Profit, Tax Exempt Corporation
Lithuanian National Foundation
P. O. Box 21073, Woodhaven, NY 11421

A-1 ANDERSON
Designers COMPANY Engineers

Roofing • Carpentry • Electrical • Plumbing • Tuck Pointing
Brick Block Masonry

The sweetness of price does not compensate
for the bitterness of poor quality.

LICENSED, BONDED AND INSURED CONSTRUCTION
INDUSTRIAL / COMMERCIAL / RESIDENTIAL
Financing Available

FREE ESTIMATES
334-0771

1344 W. BRYN MAWR AVE.
CHICAGO, ILL. 60660